

רואין אותו ליינ כאילו הוא מים, ואם כן הוא הדין בדין נותן טעם יש לנו לשער כשהתערב במין במינו כאילו התערב מין באינו מינו ולשער את הטעם.

ודחינן: לא זוהי כונת המשנה. אלא — רואין אותו לדם כאילו הוא מים. ובאה המשנה לומר דדין דם שהתערב הוא בחזותא, וכשהתערב ביין שלא ניכר בו חזותא של הדם הרי הוא בטל ברוב.

ותמהינן: אי הכי אמאי נקט תנא דמתניתין לישנא דרואין אותו כאילו הוא מים, והרי "בטל" מיבעי ליה למימר, שזהו דינו.

ועוד קשה, דהא תניא בתוספתא דמקואות: דלי טמא שהוא מלא ביין ובא להטביל את הדלי במקוה כדי לטהרו מטומאתו, הרי אם ניכר מראה היין שבכלי בתוך מי המקוה הרי הוא חוצץ בין מי המקוה לכלי ולא עלתה טבילה לכלי.

ואם היה בכלי יין לבן שמראהו כמו מי המקוה

רבי יהודה אומר: רואין אותו, את היין הלבן, כאילו הוא יין אדום, ואם הוא היה בשיעור כה מועט עד שדיחה מראהו של היין האדום ולא היה ניכר במים, הרי הכלי כשר לטבילה, שאין היין הלבן שבתוכו מהווה חציצה. ואם לאו, שיש יין לבן

אלא, גם ריש לקיש סבירא ליה שנותן טעם דינו הוא מהתורה ולא איירי ריש לקיש בפיגול ונותר וטמא בשני מינים וכגון בשר ומנחה כדקא סלקא דעתין, אלא אם התערבו מין בשאינו מינו וניכר טעמו של האחד בשני מודה ריש לקיש שלוקה עליו מדאורייתא, ונקבע שיעור הביטול בטעמא, שכל עוד ניכר הטעם אין האיסור מתבטל, למרות שהוא מעורב ברוב של מין אחר.

אבל אם היתה התערובת מין במינו, ובהכי איירי ריש לקיש, שהתערב בשר בכשר ולא ניכר טעמו של האחד בשני, הרי הוא מתבטל ברובא.

ותמהינן: מדוע כאשר מהתערב מין במינו הרי הוא מתבטל ברוב גרידא? ואמאי לא נשער את תערובת מין במינו כאילו היתה תערובת של מין בשאינו מינו, ואילו היה בה נתינת טעם לא היה דין ביטול ברוב.

ויש להוכיח שבמקום שהתערב מין במינו משערים כאילו היתה התערובת מין בשאינו מינו ומשערים אם בתערובת שכזאת היתה נתינת טעם מהא דתנן במשנתנו: דם שנתערב ביין ואין ניכר הדם משום שמראהו אדום כמראה היין, רואין אותו את היין כאילו הוא מים ומשערים אם היה ניכר מראה הדם בשיעור מים שכזה.

מאי לאו דאכך זוהי כונת המשנה לומר —

ומנין לנו כך גם במצוות? ובהלכות חמץ ומצה [ו לה] ביאר הגר"ח שבנוסף לטעם הדגן צריכים גם להגיע בעיסת אורז ל"גרירה", שהדגן גורר את האורז להיות "לחם", כי אין יוצאים ידי חובת מצה בטעם מצה אלא בלחם.

והוכיח הגר"ח שטעם כעיקר גורם שהאיסור עצמו לא יתבטל מכך שאדם יוצא ידי חובתו בעיסת אורז שיש בה טעם דגן. ואם נאמר שהדגן עצמו מתבטל באורז אלא שטעם הדגן נחשב גם הוא כעיקר, יקשה, הרי דין מחודש זה של טעם כעיקר אמרה תורה רק לגבי איסורים,

בשיעור שכזה שאילו הוא היה יין אדום הוא היה ניכר, הרי הכלי שיש בו שיעור יין לבן שכזה פסול לטבילה.

וחזינן מהכא שאומרים "רואין" כאילו הוא יין אדום שניכר מראהו. ואם כן, אמאי לא אמרינן "רואין" במין שהתערב במינו, שנראה כאילו נתערב באינו מינו אם בשיעור שכזה היתה נתינת טעם?

ומשנינן: פלוגתא דתנאי היא אי אמרינן "רואין".

**דתניא:** דלי טמא שיש בו יין לבן או שיש בו חלב, והטבילו — הולכין אחר הרוב. ואם יש בכלי תערובת של רוב מים ומיעוט יין לבן או חלב, עלתה לו טבילה. מפני שאין מראה היין או החלב ניכר במים.

**רבי יהודה אומר:** רואין אותו את היין הלבן או את החלב כאילו הוא יין אדום, שאם היה בשיעור מועט עד שדיחה מראהו של היין האדום ואינו ניכר במים הרי הכלי פשר לטבילה, ואם לאו שאילו היה היין אדום הוא היה ניכר, הרי אותו הכלי פסול בטבילה.

ומוכח מהאי ברייתא שענין "רואין" הוא פלוגתא של תנא קמא ורבי יהודה.

**ורמינהי** סתירה לכך, לכאורה, ממה ששנינו במסכת מקואות

דלי טמא שהוא מלא רוקין והטבילו — כאילו לא הטבילו. שהרוק, שהוא עבה, מהווה חציצה בין הכלי למי המקוה. ואם היו בכלי מי רגלים הרי זה כאילו היה הכלי

מלא במים, שאינן מהווים חציצה, וכשמשיק את מי המקוה למי הרגלים נעשים מי הרגלים חיבור למי המקוה ועלתה טבילה לכלי, כי "רואין" אותן את מי הרגלים כאילו הן מים, אף על פי שמראיהן שונה במקצת מהמים.

ואם היה הכלי מלא מי חטאת, אין הן נחשבים כמים, משום חשיבות קדושתן, ומשום שהם מטמאים את הנוגע בהם כחומר הנוגע באב הטומאה, הילכך לא עלתה טבילה לכלי עד שירבו המים של המקוה הנכנסים לתוך הכלי על מי החטאת הנמצאים בו.

ומדייקת הגמרא: הרי נאמר לגבי מי הרגלים ש"רואין" אותם כאילו היו מים. מאן שמעת ליה דאית ליה "רואין", רבי יהודה. וקתני בספא, במי חטאת שהתערבו, דכגוי ליה ברובא, ולא אמרינן רואין את מי החטאת כאילו הם יין אדום וכל עוד לא דיהה המראה הרי הם חוצצים!?

**אמר אביי:** לא קשיא. הא דתנן במסכת עט-א מקואות שמי חטאת בטלים ברוב אליבא דרבי יהודה, הוא סברא דידיה. ואילו הא דקתני בתוספתא דמקואות, דלי שיש בו יין לבן רואין אותו כאילו הוא יין אדום, הוא אליבא דרביה דרבי יהודה.

**דתניא:** רבי יהודה אומר משום רבן גמליאל: אין דם מבטל דם, כשהתערבו שני דמים של קרבנות, לגבי זריקה, וכן לגבי כיסוי הדם, כשהתערב דם חיה או עוף החייב בכיסוי, בדם בהמה הפטור מכיסוי.

וכן אין רוק הטהור מבטל רוק טמא של זב